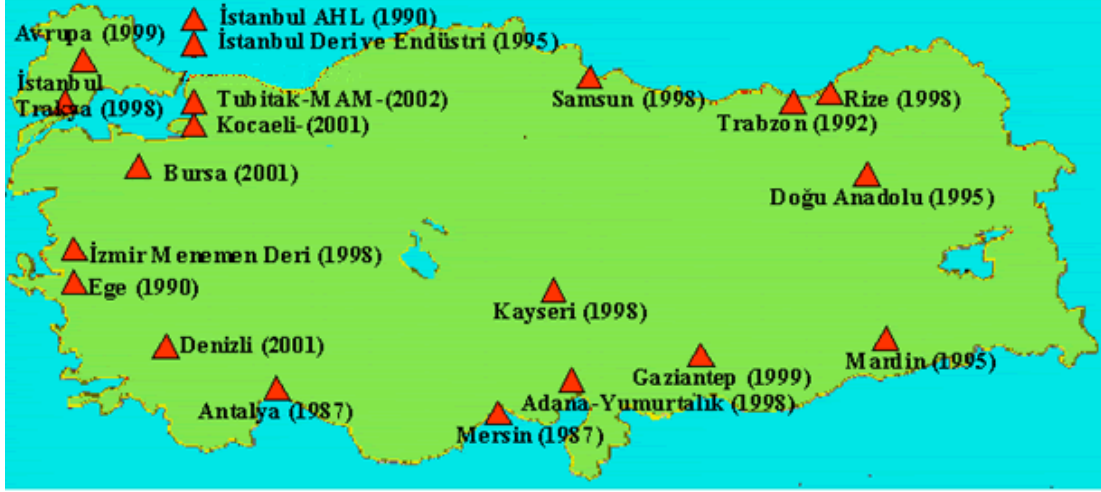

T.C. BAŞBAKANLIK DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI

Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü

TÜRKİYE SERBEST BÖLGELERİ

Serbest Bölgenin Tanımı

Genel olarak serbest bölgeler; ülkede geçerli ticari, mali ve iktisadi alanlara ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı, sınai ve ticari faaliyetler için daha geniş teşviklerin tanındığı ve fiziki olarak ülkenin diğer kısımlarından ayrılan yerler olarak tanımlanabilir.

Serbest Bölgelerin Kurulması ve İşletilmesindeki Temel Amaçlar

- İhracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek,
- Yabancı sermaye ve teknoloji girişini hızlandırmak,
- İşletmeleri ihracata yönlendirmek Ekonominin girdi ihtiyacını ucuz ve düzenli bir şekilde temin etmek,
- Uluslararası ticareti geliştirmek.

Serbest Bölgelerin İşlevi

Serbest bölgeler;

- Ülkeye yabancı sermaye ve teknolojilerin getirilmesine imkan sağlayacak uygun zemin yaratılması,

-Sanayicinin ihtiyaç duyduğu bazı hammadde ve ara malların kolaylıkla, istenilen miktarda ve zaman kaybı olmadan temin edilebilmesi,

-Sağlanan teşvik ve avantajlarla düşük maliyetli mal üretimi ve ihracı,

-Türkiye dışından gelen malların transit olarak diğer ülkelere satımı,

-Yeni istihdam olanaklarının yaratılması,

-Türk ihraç ürünlerinin ihracatını kolaylaştırmak ve hızlandırmak bakımından bir basamak olması işlevlerini görmektedir.

Ülkemizde Bulunan Serbest Bölgeler

Halen ticari faaliyette bulunan serbest bölgeler ve faaliyete geçiş yılları:

Mersin, Antalya (1987),

Ege, İstanbul Atatürk Havalimanı (1990),

Trabzon (1992),

İstanbul Deri ve Endüstri, Doğu Anadolu, Mardin (1995),

İzmir Menemen Deri, Rize, Samsun, İstanbul Trakya, Kayseri (1998)

Avrupa, Gaziantep, Adana-Yumurtalık (1999)

Bursa, Denizli, Kocaeli (2001)

Tübitak-Marmara Araştırma Merkezi Teknoloji (2002)

Sakarya İpekyolu (2007)

Serbest Bölgelerimizin Sunduğu Avantajlar

1. Üretici Kullanıcılar için Vergi Avantajlarından Yararlanma İmkânı:

- Üretim konulu Faaliyet Ruhsatı kapsamında faaliyet gösteren serbest bölge kullanıcılarının imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları, Avrupa Birliği üyeliğinin gerçekleşeceği yılın vergileme dönemi sonuna kadar Gelir veya Kurumlar Vergisinden istisnadır.
- Serbest bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az % 85'ini yurtdışına ihraç eden kullanıcıların istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler gelir vergisinden müstesnadır. Bu oran Bakanlar Kurulu tarafından yüzde 50'ye kadar indirilebilir.
- Üretim faaliyetinde bulunan serbest bölge kullanıcılarının, serbest bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili olarak yapılan işlemleri ve düzenlenen kağıtları damga vergisi ve harçlardan müstesnadır.

Üretim faaliyeti dışındaki konularda 06/02/2004 tarihinden önce Ruhsat almış olan kullanıcıların Gelir veya Kurumlar Vergisi muafiyeti, Faaliyet Ruhsatı süresi sonuna kadar devam edecektir. 06/02/2004 tarihinden itibaren diğer konularda düzenlenen Faaliyet Ruhsatları kapsamında vergi muafiyeti bulunmamaktadır.

2. Orta ve Uzun Vadede Geleceği Planlayabilme İmkânı:

- Hazır işyeri kiralayan kiracı-kullanıcı firmalar için 10 yıl,
- Hazır işyeri kiralayan üretici-kiracı-kullanıcı firmalar için 15 yıl,
- Kendi işyerini inşa eden yatırımcı-kullanıcı firmalar için 20 yıl,
- Kendi işyerini inşa eden üretici-yatırımcı-kullanıcı firmalar için 30 yıl

sürelili faaliyet ruhsatı düzenlenmektedir. Diğer taraftan, yatırımcı kullanıcılara Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan arazi, arsa ve binalar kiralanabilir veya bunlar üzerinde 49 yıla kadar irtifak hakkı tesis edilebilir.

3. **Kâr Transferi İmkânı:** Serbest bölge faaliyetlerinden elde edilen kazanç ve gelirler, hiç bir izne tabi olmaksızın yurt dışına veya Türkiye'ye serbestçe transfer edilebilmektedir.

4. **Ticaret Kolaylığı İmkânı:** Serbest bölgeler ile Türkiye'nin diğer yerleri arasında yapılan ticarete dış ticaret rejimi hükümleri uygulanır. Başka bir deyişle, Türkiye'den serbest bölgeye satılan mallar ihracat rejimine, serbest bölgeden Türkiye'ye satılan mallar ise ithalat rejimine tabi olup, serbest bölge kullanıcıları Türkiye'den ihraç fiyatına (KDV'siz) mal ve hizmet satın alabilirler. Diğer taraftan, serbest bölge ile diğer ülkeler ve diğer serbest bölgeler arasında dış ticaret rejimi hükümleri uygulanmaz. Ayrıca, bölgelerde sarf malzemelerinin en kısa sürede teminini sağlayabilmek amacıyla bedeli 5000 ABD Doları veya karşılığı Yeni Türk Lirasını geçmeyen Türkiye mahreçli mallar, isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.

5. **Gümrük Vergisi Prosedüründen Arındırılmış Ticari Faaliyet İmkânı:** Serbest bölgeye getirilen Türkiye veya AB menşeli ya da buralarda serbest dolaşımda bulunan malların, serbest dolaşımda bulunma statüsü değişmediğinden, Türkiye'ye veya AB üyesi ülkelere girişinde gümrük vergisi ödenmez. Ayrıca üçüncü ülke menşeli malların serbest bölgeye girişinde ve bu malların Türkiye veya AB üyesi ülkeler dışındaki üçüncü ülkelere gönderilmesi halinde de gümrük vergisi ödenmez. Ancak serbest bölgeden Türkiye'ye veya AB üyesi ülkelere gönderilen serbest dolaşım durumunda olmayan üçüncü ülke menşeli mallar için Ortak Gümrük Tarifesi'nde belirtilen oran üzerinden gümrük vergisi ödenir.

6. **AB ve Gümrük Birliği Kriterlerinin Gerektirdiği Serbest Dolaşım Belgelerinin Temini İmkânı:** Serbest bölgeler, "Türkiye-AB Gümrük Birliği"nin parçası sayıldığından, bölgelerden Türkiye veya AB menşeli ürünler ile Türkiye'de serbest dolaşım durumunda bulunan ürünlerin A.TR Belgesi düzenlenerek AB'ye gönderilmesi mümkündür. Üçüncü ülke menşeli ürünler ise Ortak Gümrük Tarifesi'nde belirtilen oran üzerinden Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğüne gümrük vergisi ödenerek serbest dolaşıma geçirildikten sonra A.TR Belgesi düzenlenerek AB'ye gönderilebilir.

7. **Eşitlik Prensipleri:** Serbest bölgede sağlanan teşvik ve avantajlardan yerli ve yabancı bütün firmalar eşit olarak yararlanır. İşleticiler ve kullanıcılar, yatırım ve üretim safhalarında Bakanlar Kurulu'nca belirlenecek vergi dışı teşviklerden de yararlandırılabilir.

8. Zaman Kısıtlaması Bulunmaması: Mallar serbest bölgede süre sınırlaması olmaksızın kalabilir.

9. Pazar İhtiyaçlarına ve Şartlarına Göre Serbestçe Belirlenecek Ticari Faaliyet İmkânı: Gümrük ve kambiyo mükellefiyetlerine dair mevzuat hükümleri ile üretici işletmelerin talepleri hariç olmak üzere, fiyat, kalite ve standartlarla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarına verilen yetkiler serbest bölgelerde uygulanmaz.

10. Gerçekçi Bir Enflasyon Muhasebesi İmkânı: Serbest bölgedeki faaliyetlerle ilgili her türlü ödemeler dövizle yapılır.

11. Yerli ve Yabancı Tüm Pazarlara Erişim İmkânı: Serbest bölgelerden Türkiye'ye yönelik mal satışına ve serbest bölge ile diğer ülkeler arasında yapılacak ticarete kısıtlama getirilmemiştir. Serbest bölgelerden yurt içine mal satışına, tüketim malları ve riskli mallar dışında, herhangi bir kısıtlama getirilmemiştir.

12. Azaltılmış Bürokratik Prosedür ve Dinamik İşletme Yönetimi: Başvuru ve faaliyet süresince her türlü bürokrasi en aza indirilmiştir. Serbest bölgeler özel sektör şirketlerince işletilmektedir.

13. Stratejik Avantaj: Serbest bölgelerimiz AB ve Orta Doğu pazarlarının yakınında, Akdeniz, Ege ve Karadeniz'deki büyük limanlara, uluslararası havaalanlarına, karayolu ağlarına, kültür, turizm ve eğlence merkezlerine yakın yerlerde kurulmuştur.

14. Her Türlü Ticari ve Sınai Faaliyete Uygun ve Ucuz Altyapı İmkânı: Serbest bölgelerin altyapısı gelişmiş ülkelerdeki benzerleri ile aynı standarttır.

15. Tedarik Zinciri İmkânlarından Yararlanma Kolaylığı: Serbest bölgeler özellikle ihracata dönük üretim yapan firmalara, ara malı ve hammadde temininde, dünya fiyatları ve şartları ile kesintisiz tedarik imkânları sunmaktadır.

FAALİYET RUHSATI BAŞVURU İŞLEMLERİ

Genel Müdürlük, Bölge Müdürlüğü veya Serbest Bölge İşletici veya Kurucu/İşletici şirketten alınan Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu doldurulur.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 951 101 301 nolu Dolar (\$) hesabına müracaat ücreti (5.000 ABD Doları) yatırılır.

Müracaat dosyası (Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu, ekleri ve fotokopileri) ve müracaat ücretinin yatırıldığını gösteren dekontun aslı ile birlikte Genel Müdürlüğe veya Bölge Müdürlüğüne bir dilekçe ile başvurulur.

Genel Müdürlük tarafından müracaat değerlendirilir.

OLUMSUZ
-OLUMLU

Müracaat ücreti iade edilir.

Kira sözleşmesi için Serbest Bölge Kurucu ve İşletici/İşletici şirkete ya da iş yeri kiralama konusunda Faaliyet Ruhsatı sahibi kullanıcılarla 30 gün içinde kira sözleşmesi akdedilir.

Kira sözleşmesi ile birlikte Genel Müdürlüğe müracaat edilir.

Faaliyet Ruhsatı düzenlenir.

Serbest bölgelerde faaliyette bulunmak için Dış Ticaret Müsteşarlığı Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünden Faaliyet Ruhsatı alınması gerekmektedir. Faaliyet ruhsatı almak üzere;

- Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü, Serbest Bölge Müdürlüğü veya serbest bölgenin işletici/kurucu-işletici şirketinden temin edilecek Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu ve bir fotokopisi.
- Müracaatçı ve serbest bölgede yapacağı faaliyet hakkında tanıtıcı bilgi,
- İmza sahibinin yetki belgesi ve imza sirküleri ile (varsa) firma temsilcisinin yetki belgesi ve imza beyannamesi,
- Müracaatçı firmanın kuruluş ilanı ile son sermaye ve ortaklık yapısının yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicil Gazeteleri ve Ticaret ve/veya Sanayi Odası kaydı (Yabancı firmalar için kendi ülkelerinde geçerli olan kuruluş belgesinin Türkiye'nin o ülkedeki temsilciliğince onaylı örneği),
- Firmanın son üç yıla ilişkin bilançosu, kar ve zarar cetveli,
- Müracaat ücretinin Merkez Bankası'na yatırıldığını gösterir banka dekontunun aslı ve bir fotokopisi,
- (Varsa) Son üç yılda Türkiye'ye getirilen döviz tutarını gösterir belgeler,

bir dilekçe ile birlikte iadeli taahhütlü olarak doğrudan Dış Ticaret Müsteşarlığı Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü 06510 Emek / ANKARA – TÜRKİYE adresine gönderilebileceği gibi ilgili Serbest Bölge Müdürlüğüne de teslim edilebilir.

Genel Müdürlükçe yapılan inceleme sonucu Faaliyet Ruhsatı alması uygun görülen firmalar 30 gün içinde; açık alan kiralayacak iseler serbest bölge işletici/kurucu işletici firması ile, hazır işyerlerinden birini kiralayacak iseler bölgede kiralama ruhsatına sahip herhangi bir kuruluş ile kira sözleşmesi yaparlar.

Arazisi özel sektöre ait bazı serbest bölgelerde ise firmaların arazi veya işyeri satın alması da mümkün bulunmaktadır. Genel Müdürlükçe yapılan inceleme sonucu Faaliyet Ruhsatı alması uygun görülen firmalar 30 gün içinde; arazi veya işyeri satın alacak iseler, serbest bölge işletici/kurucu işletici firması ile satış sözleşmesi yaparlar.

İlgili Serbest Bölge Müdürlüğünce onaylanmış sözleşmenin bir sureti Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'ne iletilir. Genel Müdürlükçe verilen süre içerisinde kira/satış kontratı yapanlar adına Faaliyet Ruhsatı düzenlenir.

Yatırımcı kullanıcılar, Faaliyet Ruhsatını aldıktan sonra, Bölge Müdürlüğüne müracaat ederek, hazırlanmış oldukları inşaat projelerini uygulamak üzere "İnşaat Ruhsatı" alırlar. İnşaat çalışmalarını bitirdikten sonra "İskan Ruhsat"larını alarak ticari faaliyetlerine başlarlar. Faaliyet Ruhsatı alması uygun görülmeyenlere ise, Faaliyet Ruhsatı için ödedikleri müracaat ücretleri iade edilir.

Serbest bölgelerde faaliyette bulunacak bütün gerçek ve tüzel kişiliğe sahip Türkiye'de faaliyet gösteren firmaların, serbest bölgedeki faaliyetlerini oluşturacakları şubeleri aracılığı ile yapmaları zorunludur. Bu durumda merkez firmanın son üç yıla ait bilançolarının incelenmesi sırasında sermaye yapısı ve karlılık durumu gibi hususlar gözönünde bulundurulacaktır.

Serbest bölgede faaliyet gösterecek şubenin ticari faaliyete başlayabilmesi için mutlaka sermaye tahsis edilecek ve işletme gideri öngörülmektedir.

Serbest bölgelerde faaliyette bulunacak bütün gerçek ve tüzel kişiliğe sahip firmaların faaliyet alanlarının serbest bölgeler ile sınırlı olması halinde bile, ticaret sicili kayıtlarının bulunması zorunludur.

Bu konuda ayrıntılı bilgi için Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü'nün aşağıda belirtilen telefon ve faks numaralarına başvurulabilir:

Tel: (0312) 212 82 58, 212 82 59

(0312) 212 58 90

Faks: (0312) 212 89 06

**SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ VE İŞLETİCİ/KURUCU-İŞLETİCİ ŞİRKET
ADRESLERİ**

<p>T.C. BAŞBAKANLIK</p> <p>DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI</p> <p>SERBEST BÖLGELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ</p> <p>06510 EMEK/ANKARA</p> <p>TEL: (0312) 204 75 00 (Santral)(*)</p> <p>(*): Dahili numarayı biliyorsanız, başına 204 getirerek istediğiniz kişiye doğrudan ulaşabilirsiniz. (204 ++ ++)</p> <p>212 58 90 - 212 82 58 - 212 82 59 (Değerlendirme ve Uygulama Daire Başkanlıkları)</p> <p>FAKS: (0312) 212 89 06</p> <p>E-MAIL: sbgm@dtm.gov.tr</p>

**SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜK VE İŞLETİCİLERİNİN
ADRES, TELEFON VE FAKS NUMARALARI**

SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜKLERİ	SERBEST BÖLGE İŞLETİCİ/KURUCU İŞLETİCİ ŞİRKETLERİ
<p>ADANA-YUMURTALIK SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ P.K.10 01920 Ceyhan/ADANA Tel : (322) 634 20 80 (322) 634 20 70 (Direkt) Faks: (322) 634 20 71 E-mail: aysbmp@ttnet.net.tr</p>	<p>TAYSEB-ADANA YUMURTALIK SER.BÖL. KUR. İŞL.A.Ş. P.K. 10 01920 Ceyhan/ADANA Tel: (0322) 634 20 80 Faks: (0322) 634 20 90 www.tayseb.com</p>
<p>ANTALYA SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ P.K.1 07070 Yeniliman ANTALYA Tel : (242) 259 01 88 (242) 259 14 42 (Direkt) Faks: (242) 259 09 34 E-mail: info@ant-free-zone.org.tr</p>	<p>ASBAŞ ANTALYA SER.BÖL.İŞL.AŞ. P.K. 002 07070 Yeniliman- ANTALYA Tel : (0242) 259 09 30 259 09 31 Faks: (0242) 259 09 32 www.asbas.com.tr</p>

<p>AVRUPA SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ P.K. 350 59860 Çorlu / TEKİRDAĞ Tel : (282) 691 10 54 (3 Hat)/(282) 691 10 53 (Direkt) Faks: (282) 691 10 59 E-mail: avrupasbm@asb.com.tr</p>	<p>AVRUPA S.B.KUR.VE İŞLT.A.Ş. P.K. 363 59860 Çorlu / TEKİRDAĞ Tel: (0282) 691 10 10 Faks: (0282) 691 10 26 www.asb.com.tr</p>
<p>BURSA SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Hisar Mevkii Liman Yolu P.K. 35 Gemlik / BURSA Tel : (224) 524 87 87 (224) 524 87 89 Faks: (224) 524 87 88 E-mail: brsbm@ttnet.net.tr</p>	<p>BUSEB-BURSA S.B.KUR.VE İŞLT.A.Ş. Hisar Mevkii Liman Yolu P.K. 35 Gemlik / BURSA Tel: (0 224) 524 86 89 Faks: (0 224) 524 86 88 www.buseb.com</p>
<p>DENİZLİ SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 20350 Çardak/DENİZLİ Tel: (258) 851 11 19 (258) 851 10 16 (Direkt) Faks: (258) 851 10 38 E-mail: denizlisbm@ttnet.net.tr</p>	<p>DENSER-DENİZLİ S.B.KUR.VE İŞLT.A.Ş. Enver Paşa Cad. No:5 Kat:4 DENİZLİ Tel:(258) 851 12 46 851 11 85 Faks:(258) 851 13 35 www.denser.com.tr</p>
<p>DOĞU ANADOLU SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Cumhuriyet Cad. İl Özel İdaresi İş Merkezi Kat:1 251000 ERZURUM Tel : (442) 235 25 30 / (442) 235 28 51 Faks: (442) 235 61 66 E-mail: free-zone@erzurumsbm.net</p>	<p>DASBAŞ-DOĞU ANADOLU S.B.KUR.İŞL.AŞ. 23 Temmuz Fuar Alanı 25050 ERZURUM Tel: (0442) 235 22 44 235 22 46 Faks: (0442) 235 22 45</p>
<p>EGE SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Akçay Cad. No:144/1 35410 Gazıemir/İZMİR Tel : (232) 251 02 44 (232) 251 54 54 (Direkt) Faks:(232) 251 16 62 E- mail:egesbm@superonline.com</p>	<p>ESBAŞ-EGE S.B.KUR. VE İŞL.AŞ. Akçay Cad.No:144/1 35410 Gazıemir/İZMİR Tel: (0232) 251 38 51 251 39 51 Faks: (0232) 251 08 42 www.esbas.com.tr</p>
<p>GAZİANTEP SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ P.K. 67 Fevzi ÇAKMAK GAZİANTEP Tel : (342) 359 10 31 (3 Hat) (342) 359 10 30 (Direkt) Faks: (342) 359 10 35 E-mail: info@freezone-antep.gov.tr</p>	<p>GASBAŞ-GAZİANTEP S.B.KUR.VE İŞLT.A.Ş. P.K. 1160 27120 GAZİANTEP Tel : (0342) 359 10 20 Faks : (0342) 359 10 25 www.gasbas.com.tr</p>
<p>İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANI SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Havalimanı 34149 İSTANBUL Tel : (212) 465 00 65 (3 Hat) / (212) 465 01 24 Faks: (212) 465 00 68 E-mail: ahlsbm@superonline.com</p>	<p>İSBİ-İST.AHL.SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş. Havalimanı 34830 Yeşilköy/İSTANBUL Tel : (0212) 468 22 00 Faks : (0212) 465 00 09 www.isbi.com.tr</p>
<p>İSTANBUL DERİ VE ENDÜSTRİ SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Aydınlı-Orhanlı Mevkii 81464 Tuzla/ İSTANBUL Tel : (216) 394 18 87 / (216) 394 21 28 (Direkt)</p>	<p>DESBAŞ-İST.DER. VE END. SER.BÖL.KUR.İŞL.AŞ.. Aydınlı-Orhanlı Mevkii 81464 Tuzla/İSTANBUL Tel: (0216) 394 18 87 (3 Hat) Faks (0216) 394 12 68</p>

<p>Faks: (216) 394 12 53 E-mail: derisb@ttnet.net.tr</p>	<p>www.desbas.com.tr</p>
<p>İSTANBUL TRAKYA SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Karatoprak Mevkii Nato Karşısı Ferhatpaşa Mahallesi Çatalca/İSTANBUL Tel : (212) 786 60 02 (20 Hat) Faks: (212) 786 60 22 E-mail: istrakyasbm@ttnet.net.tr</p>	<p>İSBAŞ-İST.TRAKYA S.B.KUR.İŞL.A.Ş. Karatoprak Mevkii Ferhatpaşa Mah.Nato Karşısı Çatalca/İSTANBUL Santral: (0212) 786 60 02 Faks : (0212) 786 60 33 www.isbas.com.tr</p>
<p>İZMİR MENEMEN DERİ SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Maltepe Köyü, Panaztepe Mevkii, Menemen/İZMİR Tel : (232) 842 66 27 / (232) 842 66 24 (Direkt) Faks: (232) 842 63 47 E-mail: serbestbolge@dsl.ttnet.net.tr</p>	<p>İDESBAŞ-İZMİR MENEMEN DERİ SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş. Maltepe Köyü Panaz Tepe Mevkii Menemen/İZMİR Tel: (0232) 842 63 11-12 Faks:(0232) 842 63 49 www.idesbas.com</p>
<p>KAYSERİ SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Ankara Yolu 15.Km. No:467 KAYSERİ Tel : (352) 311 39 81 / (352) 311 39 80 (Direkt) Faks: (352) 311 39 82 E-mail: ksbmud@mynet.com</p>	<p>KAYSER-KAYSERİ SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş. Ankara Yolu 15.Km. Ambarlı Mevkii KAYSERİ Tel : (0352) 311 39 88-89 Faks: (0352) 311 39 87 www.kayser.com.tr</p>
<p>KOCAELİ SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Yeni Köy Arpalı Mevkii 41275 İzmit/KOCAELİ Tel: (262) 341 38 41 (262) 341 38 50 (Direkt) Faks: (262) 341 38 21 E-mail: kocaelisbm@mynet.com</p>	<p>KOSBAŞ-KOCAELİ S.B.KUR.VE İŞL.A.Ş. Kocaeli Serbest Bölgesi Yeniköy/KOCAELİ Tel: (262) 341 38 41 Faks: (262) 341 38 80 www.kosbas.com.tr</p>
<p>MARDİN SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Organize Sanayi Bölgesi 47100 İstasyon/MARDİN Tel : (482) 215 20 70-215 16 94 (482) 215 20 55 (Direkt) Faks: (482) 215 15 17 E-mail: serbestbolge@superonline.com</p>	<p>MASBAŞ-MARDİN SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş. Organize San.Böl.47060 MARDİN Tel: (0482) 215 19 82 Faks: (0482) 215 17 27 www.masbas.com</p>
<p>MERSİN SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ P.K.15 MERSİN Tel : (324) 238 75 90 (4 Hat) (324) 238 75 95 Faks: (324) 238 75 98 E-mail: info@mersinsbm.com</p>	<p>MESBAŞ-MERSİN SER.BÖL.İŞL.AŞ. P.K. 01 MERSİN Tel : (0324) 238 74 00 (9 hat) Faks: (0324) 238 74 10 www.mesbas.com.tr</p>

<p>RİZE SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ Engindere Mah. Küçük Sanayi Sitesi Yanı, 53100 RİZE Tel : (464) 226 09 52-53 / (464) 226 09 54 (Direkt) Faks: (464) 226 09 56 E-mail: rizeser@ttnet.net.tr</p>	<p>RİSBAŞ-RİZE SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş. Engindere Mah. Küçük San.Sitesi Yanı 53100 RİZE Tel: (0464) 226 09 59 Faks :(0464) 226 09 57 e-mail: rizefreezone@mynet-com</p>
<p>SAMSUN SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 55100 Limaniçi/ SAMSUN Tel : (362) 445 19 96 / (362) 445 30 14 (Direkt) Faks: (362) 445 11 08 E-mail: samserbol@mynet.com</p>	<p>SASBAŞ-SAMSUN SER.BÖL.KUR.İŞL.A.Ş. Limaniçi 55100 SAMSUN Tel: (362) 445 18 18 Faks: (362) 445 08 45 www.sasbas.com</p>
<p>TRABZON SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ 61100 Limaniçi TRABZON Tel : (462) 326 42 33 / (462) 326 18 07 (Direkt) Faks: (462) 326 42 35 E-mail: trb.serbol@ttnet.net.tr</p>	<p>TRANSBAŞ-TRABZON S.B.KUR.İŞL.AŞ. Trabzon Limanı TRABZON Tel: (0462) 326 38 00 326 38 06 Faks: (0462) 326 38 07 www.transbas.com</p>
<p>TÜBİTAK MAM TEKNOLOJİ SERBEST BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ P.K.56 41470 Gebze/KOCAELİ Tel : (262) 646 30 45 Faks: (262) 644 53 71 E-mail: teknoloji.sbm@superonline.com</p>	<p>MARTEK-MARMARA TEKNOKENT A.Ş. P.K. 21 41470 Gebze/KOCAELİ Tel: (262) 646 30 45 Faks: (262) 646 45 72 Web adresi: www.marmarateknokent.com.tr E-posta: tekseb@mam.gov.tr</p>
<p>Hazırlayan: Dış Ticaret Müsteşarlığı, Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü 06510 Emek/Ankara Tel: (0.312) 212 82 59 Faks: (0.312) 212 89 06 E-Posta: sbgm@dtm.gov.tr</p>	<p>Prepared by the Undersecretariat for Foreign Trade, General Directorate of Free Zones 06510 Emek/Ankara/Turkey Tel:(90.312) 212 82 58 Fax: (90.312) 212 89 06 E-mail: sbgm@foreigntrade.gov.tr</p>

SERBEST BÖLGELER KANUNU

Kanun Numarası : 3218
Kabul Tarihi : 6/6/1985
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih : 15/6/1985 Sayı : 18785

BİRİNCİ BÖLÜM *Genel Hükümler*

Amaç ve kapsam:

Madde 1 – (Değişik: 12/11/2008–5810/1 md.)

Bu Kanun; ihracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amacıyla serbest bölgelerin kurulması, yer ve sınırlarıyla faaliyet konularının belirlenmesi, yönetimi, işletilmesi, bölgelerdeki yapı ve tesislerin teşkili ile ilgili hususları kapsar.

Yetki:

Madde 2 – Türkiye'de serbest bölgelerin yer ve sınırlarını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Serbest bölgelerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca, yerli veya yabancı gerçek veya tüzelkişilerce kurulmasına, işletilmesine Bakanlar Kurulunca izin verilir.

Tanımlar:

Madde 3 – Bu Kanun uygulamasında;

- İşletici: Serbest bölgeyi işleten kamu kurum ve kuruluşunu, yerli ve yabancı gerçek veya tüzelkişileri,
- Kullanıcı: Faaliyet ruhsatı alan ve bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzelkişiyi,
- Döviz: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından konvertibl sayılan paralar veya ödemeyi sağlayan her nevi hesap ve belgeleri,
İfade eder.

Faaliyet konuları ve koordinasyon: ⁽¹⁾

Madde 4 – (Değişik: 12/11/2008–5810/2 md.)

Serbest bölgelerde, Yüksek Planlama Kurulunca uygun görülecek her türlü sınai, ticari ve hizmetle ilgili faaliyetler yapılabilir.

Üretici işletmelerin talepleri hariç olmak üzere, fiyat, kalite ve standartlarla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarına kanunlarla ve diğer mevzuatla verilen yetkiler serbest bölgelerde uygulanmaz.

Serbest bölgelerde yapılan faaliyetleri değerlendirmek, bu bölgelerin geliştirilmesine ve sorunların çözümüne ilişkin stratejileri belirlemek ve önerilerde bulunmak üzere Serbest Bölgeler Koordinasyon Kurulu oluşturulmuştur. Kurulun teşkili ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM *Serbest Bölgenin Düzenlenmesi*

Bölgenin düzenlenme esasları:

Madde 5– Serbest bölge ilan edilen yerlerde ihtiyaç duyulacak arazi ve tesisler Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre sağlanabilir.

(Değişik ikinci fıkra: 12/11/2008–5810/3 md.) Yerli veya yabancı gerçek veya tüzel kişiler Dış Ticaret Müsteşarlığından ruhsat almak kaydıyla serbest bölgelerde faaliyette bulunabilirler. Serbest bölgelerde faaliyette bulunan yatırımcı kullanıcılara Hazinesinin özel mülkiyetinde bulunan arazi, arsa ve binalar kiralanabilir veya bunlar üzerinde 49 yıla kadar irtifak hakkı tesis edilebilir. Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler için aynı süre ile kullanma izni verilebilir.

Serbest bölgede arazinin kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, kurulması ve kullanılmasıyla ilgili diğer bütün izinler ve ruhsatlar bölge müdürlüğünce verilir ve denetlenir.

Serbest bölgelerin asayiş hizmetleri polis tarafından yerine getirilir.

Muafiyet ve teşvikler:

Madde 6 – (Değişik: 29/1/2004–5084/8 md.)

(Değişik birinci fıkra: 12/11/2008–5810/4 md.) Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber; serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin ve kambiyo mevzuatının uygulanması bakımından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen ve serbest dolaşımdaki eşyanın bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

Bu bölgelerde gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmaz.

Kullanıcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelere ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun hükümlerine bağımlı olmaksızın düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.

İşleticiler ve kullanıcılar yatırım ve üretim safhalarında Bakanlar Kurulunca belirlenecek vergi dışı teşviklerden yararlandırılabilir.

Serbest bölgelerin gelir ve harcamaları: ⁽²⁾

Madde 7 – (Değişik: 20/6/2001- 4684/9 md.)

Serbest bölgelerden elde edilen gelirlerden;

a) Faaliyet ruhsatı ve izin belgesi karşılığı tahsil edilecek ücretler,

b) **(Değişik: 11/4/2007-5623/1 md.)** Yurt dışından bölgeye getirilen malların CIF, bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların FOB değeri üzerinden peşin olmak üzere binde 5 oranında ödenecek ücretler,

c) Serbest bölgeyi işleten gerçek veya tüzel kişilerle yapılacak sözleşmeler uyarınca tahsil edilecek tutarlar,

d) Bölge faaliyetlerinden sağlanan diğer gelirler,

(Değişik paragraf: 14/7/2004-5217/1 md.) İlgili idare tarafından sözleşmeler gereği tüzel kişilere yapılan gelir payı aktarmaları düşüldükten sonra Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak bir özel hesaba yatırılır. Bu hesapta toplanan tutarlardan ret ve iadeler düşüldükten sonra kalan tutar, Dış Ticaret Müsteşarlığı merkez ödemelerini yapan merkez saymanlığı hesabına yatırılır. Merkez saymanlık hesabına yatırılan meblağ bütçeye gelir kaydedilir.

(Değişik ikinci fıkra: 11/4/2007-5623/1 md.) Serbest bölgelerde yatırım ve tesis safhasında kullanılan mallar, tevsi ve kapasite artırmak amacıyla getirilen mallar, kullanıcının kendisine ait olmayan bakım ve onarım maksadıyla getirilen mallar, bölgelere geçici olarak getirilen araç, gereç ve ekipmanlar, fason üretim amacıyla getirilen mallar, 6/2/2004 tarihinden sonra faaliyet ruhsatı alanlardan imalatçı kullanıcıların dışındaki kullanıcılar tarafından yurt dışından bölgeye getirilen ve/veya bölgeden Türkiye'ye çıkarılan mallar birinci fıkranın (b) bendi hükmü uyarınca bir ücrete tâbi tutulmaz. Ancak, bakım ve onarım ile fason üretimde yaratılan katma değer üzerinden ve 6/2/2004 tarihinden sonra faaliyet ruhsatı alanlardan imalatçı kullanıcıların dışındaki kullanıcılar tarafından yurt dışından getirilerek bölge içinde satılan mallardan bu ücret alınır.

(Değişik son fıkra: 14/7/2004-5217/1 md.) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde oluşturulan özel hesabın işleyişine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Dış Ticaret Müsteşarlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Gelirlerin zamanında yatırılmaması halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mal ve Hizmetler

Bölgedeki mallar:

Madde 8 – Serbest bölge ile Türkiye'nin diğer yerleri arasında yapılacak ticaret, dış ticaret rejimine tabidir. Serbest bölge ile diğer ülkeler ve serbest bölgeler arasında dış ticaret rejimi uygulanmaz.

(Değişik son fıkra: 12/11/2008 – 5810/5 md.) Bedeli 5000 ABD doları veya karşılığı Yeni Türk Lirasını geçmeyen Türkiye mahreçli mallar, isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.

Kambiyo ve hizmetler:

Madde 9 – Serbest bölgelerdeki faaliyetlerle ilgili her türlü ödemeler dövizle yapılır. Bakanlar Kurulu ödemelerin Türk Lirası olarak yapılmasına da karar verebilir.

Serbest bölgede gemi ve liman hizmetleri işletici tarafından yapılır veya kamu kurum ve kuruluşlarına, gerçek veya tüzelkişilere yaptırılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Kaldırılan ve Uygulanmayan Hükümler, Yönetmelik

Çalışma ve sosyal güvenlik esasları:

Madde 10 – Serbest bölgelerde, faaliyet gösterecek işyerlerinde yabancı uyruklu yönetici ve vasıflı personel çalıştırılabilir. Buna ait esaslar yönetmelikte belirlenir.

Serbest bölgelerde Türkiye Cumhuriyeti sosyal güvenlik mevzuatı hükümleri uygulanır.

Kaldırılan hükümler:

Madde 11 – 21 Aralık 1953 tarihli ve 6209 sayılı Serbest Bölge Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

Uygulanmayan hükümler:

Madde 12 – (Değişik: 12/11/2008-5810/6 md.)

Serbest bölgelerde 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanununun ölüm ve yangın halleri, kanalizasyonların inşaa ve tamiri ile içme, kullanma, endüstri suyunu sağlamaya ve gaz, su, elektrik sarfiyatını denetlemeye yönelik maddeleri dışında kalan hükümleri, 5682 sayılı Pasaport Kanunu, 5683 sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun ile diğer kanunların bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz. Ayrıca, 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen işlemler, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi değildir.

Uygulama yönetmeliği:

Madde 13 – Bu Kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan konularla, serbest bölgelerde faaliyette bulunacak işleticilerin teşekkül tarzı, görev, yetki ve sorumlulukları, bu işleticilere ve kullanıcılara verilecek, faaliyet ruhsatları ve iptali, bunların sınai ve ticari sicillerinin tutulması, **(Değişik ibare: 20/6/2001-4684/9 md.)** hesaba⁽³⁾ yapacakları ödemeler, serbest bölge ile ilgili faaliyetlerin tabi olacağı esaslar, bölgelere giriş için verilecek izin belgesi ile görev kartları, ikamet

izni ve çalışma esasları ve serbest bölgelerin işletilmesine dair diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

Geçici Madde 1 – (Mülga: 3/8/2002-4771/12 md.)

Geçici Madde 2 – Bu Kanun bir serbest bölge için, o serbest bölgenin faaliyete geçmesinden itibaren uygulanır. Faaliyete geçiş tarihi ise, o serbest bölge alanını çevreleyen çit, kule ve kapı inşaatlarının tamamlanması ve bölge müdürlüğü, polis ve gümrük birimlerinin göreve başlaması suretiyle bölgenin resmen açılış tarihidir.

Geçici Madde 3 – (Ek: 29/1/2004 – 5084/9 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;

a) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

b) Bu bölgelerde istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden müstesnadır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ruhsatlarında belirtilen süre 31.12.2008 tarihinden daha önceki bir tarihte sona eriyorsa, istisna uygulamasında ruhsatta yer alan sürenin bitiş tarihi dikkate alınır.

c) Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri ile ilgili olarak yaptıkları işlemler 31.12.2008 tarihine kadar her türlü vergi, resim ve harçtan müstesnadır.

(Değişik ikinci fıkra: 12/11/2008-5810/7 md.)⁽⁴⁾ Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar;

a) Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu maddeleri uyarınca yapılacak tevkifata etkisi yoktur.

b) Bu bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az % 85'ini yurtdışına ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler gelir vergisinden müstesnadır. Bu oranı % 50'ye kadar indirmeye ve kanuni seviyesine kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Yıllık satış tutarı bu oranın altında kalan mükelleflerden zamanında tahsil edilmeyen vergiler cezasız olarak, gecikme zammıyla birlikte tahsil edilir.

c) Bu bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili olarak yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve harçlardan müstesnadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 4 – (Ek: 11/4/2007 – 5623/2 md.)

6/2/2004 tarihinden sonra faaliyet ruhsatı alanlardan, imalatçı kullanıcıların dışındaki kullanıcılar tarafından yurt dışından bölgeye getirilen ve/veya bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların, bu Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ücrete tâbi tutulmaması nedeniyle, gelir payı ödenen serbest bölgelerde kurucu ve işletici şirketlerin işletme sözleşmelerindeki gelir payı kayıplarının karşılanması amacıyla yönetmelikte düzenleme yapılır.

Geçici Madde 5 – (Ek: 12/11/2008-5810/8 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce serbest bölgelerde faaliyet ruhsatı almış olan kullanıcılara kiralanın arazi, arsa ve binalardan Hazinesinin mülkiyetinde bulunanların ruhsat ve kira süresi, Dış Ticaret Müsteşarlığınca 49 yıla kadar uzatılabilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Geçici Madde 6 – (Ek: 12/11/2008-5810/8 md.)

Serbest bölgeler, Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihe kadar, gümrük rejimleri açısından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında, menşe hükümlerinin uygulanması bakımından ise Türkiye Gümrük Bölgesi sayılır.

Yürürlük:

Madde 14 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer. ⁽⁵⁾

Yürütme

Madde 15 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) Bu madde başlığı; 12/11/2008 tarih ve 5810 sayılı Kanununun 2 nci maddesiyle "Faaliyet konuları:" iken 25/11/2008 tarihinden geçerli olmak üzere metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) Bu madde başlığı "Serbest Bölgeleri Tesis ve Geliştirme Fonu" iken 20/6/2001 tarih ve 4684 sayılı Kanununun 9 uncu maddesiyle 1/1/2002 tarihinden geçerli olmak üzere metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(3) Bu maddedeki "fona" ibaresi, 20/6/2001 tarih ve 4684 sayılı Kanunla "hesaba" olarak değiştirilmiş olup, bu değişiklik hükmü 1/1/2002 tarihinde yürürlüğe girecektir.

(4) 12/11/2008 tarih ve 5810 sayılı Kanununun 7 nci maddesi ile 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yapılan değişiklik 1/1/2009 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, Kanunun diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÖNEMLİ NOT:

12/11/2008 tarih ve 5810 sayılı Kanununun 9 uncu maddesi ile 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 7 – Bu Kanununun 152 nci, birinci fıkrasının (a) bendi hariç olmak üzere 157 nci, 158 inci ve bölgede faaliyette bulunan işletmelerin ihtiyaçlarıyla sınırlı olarak 185 inci maddelerinin 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa aykırı olan hükümleri, Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihe kadar uygulanmaz. Ancak 158 inci ve 185 inci madde hükümleri, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu yönünden uygulanmaya devam olunur.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemler için 4760 sayılı Kanuna göre tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılan tarhiyatlardan vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir. Tahsil edilmiş tutarlar ret ve iade edilmez.”